

LILIANNA LOMPERTA

* 12 VII 1938, Łoźniki

† 11 III 1996, Olsztyn

Życiorys¹

Urodziłam się 12 lipca 1938 r. w Łoźnikach, gm. Mickuny, pow. Wileńsko-Trocki. Miejskałam w tej miejscowości z rodzicami Michałem Grodziem i Cecylią do roku 1946-go. Następnie przyjechałam z rodzicami i starszą siostrą na Ziemię Odzyskane jako repatriantka w styczniu 1946 roku. Cztery oddziały szkoły podstawowej ukończyłam w Pieczarkach, pow. Węgorzewo, woj. Olsztyn. Z kolei skończyłam szkołę 7-klasową w Giżycku. Następnie rok chodziłam w Giżycku do Liceum Pedagogicznego. Po I-szej kl. Liceum Pedagogicznego w Giżycku, do kl. II-giej przeniosłam się do Liceum Pedagogicznego w Szczytnie, gdzie zdałam egzamin dojrzałości w 1958 r. Ojciec mój jest rolnikiem, matka zaś była nauczycielką, która obecnie ma rentę starczą.

Szczytno 5./VI. 58 r.

Grodź Lilianna

¹ Tu i dalej zachowuję w cytatach pisownię oryginalną.

Uzupełnienia na podstawie archiwaliów szczycieńskiego LO i źródeł własnych

Cecylia Lilianna Grodź urodziła się we wtorek 12 lipca 1938 roku w majątku Łoźniki, (gmina Mickuny, powiat wileńsko-trocki, województwo wileńskie) na terytorium II Rzeczypospolitej. Ojciec – Michał Grodź (1903–1970) był rolnikiem, a matka – Cecylia Grodź z d. Modrzejewska (1896–1980), nauczycielką. Rodzeństwo: starsza siostra Teresa Grodź (1934–2024, po pierwszym mężu Szwarecka, po drugim Kujawa), w przyszłości – szczycieńska nauczycielka wychowania fizycznego².

Cecylia Lilianna Grodź posługiwała się na co dzień drugim imieniem jako pierwszym, być może z tego powodu, by nie mylono jej z matką, stąd na dokumentach przez nią podpisywanych i do niej adresowanych nie występuje jako Cecylia Grodź, lecz Lilianna Grodź, a po zamążpójściu – Lilianna Lomperta. Przy tworzeniu biogramu należałoby dać pierwszeństwo imieniu metrykalnemu, nie można jednak nie uszanować woli tej, która zadecydowała o innej ich kolejności, dlatego piszę dalej „Lilianna”.

Lilianna Grodź 3 czerwca 1958 roku ukończyła szczycieńskie Liceum Pedagogiczne i zdała egzamin dojrzałości przed Państwową Komisją Egzaminacyjną, powołaną przez Wydział Oświaty Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie pismem z dnia 17 maja 1958 r. Nr O.III.7a/5/58, otrzymując świadectwo oznaczone numerem 8. Członkami Państwowej Komisji Egzaminacyjnej byli znani lokalni pedagodzy: Michał Leśniewski (1896–1966), H. Kaja, Piotr Tarlecki (1932–2012), Stanisława Wiśniewska (1926–2012), Piotr Wiśniewski (1923–2014), Edwin Ossowski, H. Zdanowiec, Wiesław Rychcik (1931–1973). Komisji przewodniczył dyrektor Liceum Pedagogicznego Antoni Pyd (1915–2003).

Na świadectwie dojrzałości znalazły się następujące przedmioty: pedagogika, metodyka nauczania początkowego, psychologia, praktyka pedagogiczna, higiena szkolna, język polski z metodyką, język rosyjski, historia, nauka o Konstytucji, geografia z geologią i metodyką, biologia z metodyką, fizyka z astronomią, chemia, matematyka z metodyką, logika, rysunek z metodyką, prace ręczne z metodyką, wychowanie fizyczne z metodyką, przysposobienie wojskowe, śpiew z metodyką. Na podstawie zdobytych ocen można wnioskować, że największe sukcesy przyszła Pani profesor odnosiła na niwie sportowej.

Lilianna Grodź pracę zawodową rozpoczęła jako nauczycielka historii w Szkole Podstawowej nr 3 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Szczytnie. Zachował się akt mianowania z 2 sierpnia 1958 roku (O.II-5/160/58), podpisany przez kierownika Wydziału Oświaty PPRN w Szczytnie, Bolesława Osinowskiego (1917–1977), na którego podstawie stawała się nauczycielką danej placówki oświatowej od 16 sierpnia 1958. Po zakończeniu roku szkolnego 1958/1959 podjęła jako stypendystka wyższe studia

² Profesor Teresa Szwarecka-Kujawa zmarła w niedzielę 13 X 2024. Została pochowana na szczycieńskim cmentarzu komunalnym w Szczytnie w mogile, w której wcześniej pogrzebano jej matkę, Cecylię Grodź (kwatery B IX, rząd IXb, numer grobu 3).

magisterskie na kierunku „Historia” w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku, które ukończyła 20 czerwca 1964 roku.

Odpis dyplomu ukończenia studiów wyższych

Godło państwowe. Dyplom ukończenia Studiów Wyższych. Zdjęcie z odciskiem pieczęci okrągłej i napisem w otoku Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Gdańsku.

Dyplom Nr. 783/Hs/64. Ob. Cecylia Lilianna Grodź urodzona dnia 12 lipca 1938 r. w Łożnikach pow. Wilno ZSRR, po odbyciu studiów wyższych w latach 1959–1964 specjalizując się w zakresie historii, otrzymała w dniu 20 czerwca 1964 r. Dyplom Ukończenia Studiów Wyższych na Wydziale Humanistycznym i uzyskała³ stopień magistra w zakresie historii. Rektor – podpis nieczytelny⁴. Dziekan – podpis nieczytelny. Gdańsk, dnia 24.VI.1964. Pieczęć okrągła z Godłem Państwa i napisem w otoku Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Gdańsku.

Jeszcze w trakcie trwania studiów, będąc na piątym roku, Lilianna Grodź zwróciła się pismem z 7 grudnia 1963 do Wydziału Oświaty i Wychowania PPRN w Szczytnie z prośbą o zatrudnienie jej w nowym roku szkolnym 1964/1965 w jednej ze szczytniejszych szkół, wskazując na dwie placówki: Zasadniczą Szkołę Zawodową i Liceum Ogólnokształcące. Na jej podaniu Bolesław Osinowski napisał 5 lutego 1964: „Wydział Oświaty i Kultury przewiduje zatrudnienie ww. w mieście po uzyskaniu dyplomu ze studiów (OK 23/417/63)”. A 28 IV 1964 zapadła decyzja, że absolwentka WSP w Gdańsku otrzyma zatrudnienie w Liceum Ogólnokształcącym, co również wyrażono na tym samym piśmie.

Aktem z 9 sierpnia 1964 ówczesny zastępca inspektora szkolnego w Szczytnie, Jerzy Wojciechowski, przeniósł na własną prośbę Liliannę Grodź z dniem 31 sierpnia 1964 roku na stanowisko nauczycielki historii do Liceum Ogólnokształcącego dla Pracujących w Szczytnie (OK. 23/417/64). Trudnymi warunkami materialnymi nauczycielka uzasadniła prośbę skierowaną 27 września 1965 roku do Wydziału Oświaty i Kultury w Szczytnie o pozwolenie na nauczanie historii w wymiarze 3 godzin w Liceum Ogólnokształcącym, na co otrzymała zgodę.

Lilianna Grodź planowała przygotowanie i obronę pracy doktorskiej, o czym świadczy np. zaświadczenie wystawione 20 listopada 1966 przez potencjalnego promotora, prof. dra W Łukaszewicza (1911–1975), o uczestniczeniu Lilianny Grodź w jego seminarium doktorskim w Zakładzie Historii Powszechnej i Polski XIX i XX wieku UMK w Toruniu. W związku z powyższym 8 marca 1971 roku zainteresowana skierowała do Wydziału Oświaty i Kultury w Szczytnie następujące pismo:

Uprzejmie proszę o udzielenie mi urlopu płatnego od dnia 1 IX 1971 na okres sześciu miesięcy. Okres ten pragnę wykorzystać na dokończenie zbierania materiałów do pracy doktorskiej z historii, oraz rozpoczęcia pisania wyżej wymienionej pracy. Urlop ten mi jest koniecznie potrzebny ze względu na to, że materiał do pracy mogę tylko znaleźć

³ Uzupełnienia w nawiasach kwadratowych pochodzą ode mnie.

⁴ Rektorem WSP w Gdańsku był w latach 1962–1968 pedagog Ludwik Bandura (1904–1984).

w ośrodkach akademickich, do których częsty dojazd jest niemożliwy w ciągu normalnej pracy szkolnej. Proszę o przychylne załatwienie mej sprawy”.

Prośbę tę wzmacniało słowo prof. Witolda Łukaszewicza, który prowadził seminarium doktoranckie. Na tym samym wniosku napisał: „Popieram gorąco podanie Mgr Lilianny Grodź jako w pełni uzasadnione. Mgr L. Grodź potrzebuje co najmniej pół roku na wykończenie rozprawy doktorskiej mającą poważny walor ideowo-polityczny. Jest to bardzo pracowita, zdolna i ofiarna uczestniczka prowadzonego przeze mnie seminarium doktorskiego”.

Na podstawie pisma szczycieńskiego inspektora szkolnego, Andrzeja Moździerza, z 27 września 1971 (OK-VI-152/56/71) doktorantce udzielono urlopu płatnego „na czas od dnia 1 września 1971 r. do dnia 28 lutego 1972 r. w celu dokończenia zbierania materiałów do pracy doktorskiej z historii oraz napisanie tej pracy”. W archiwum LO nie ma materiałów, które wyjaśniałyby, dlaczego nie doszło do obrony dysertacji.

Na podstawie pisma inspektora szkolnego w Szczytnie, Jerzego Wojciechowskiego, z 1 września 1969 (OK-VI-11/69) Lilianna Grodź została powołana w tej samej dacie aż do odwołania na stanowisko kierownika Ogniska Metodycznego Wychowania Obywatelskiego z siedzibą w Szczytnie. Pismo w tej samej sprawie otrzymała zainteresowana także 28 lutego 1972 (OK-4005/2/72) od nowego inspektora szkolnego, Andrzeja Moździerza. Tym razem okres pozostawania na stanowisku kierownika został określony od 1 marca do 31 sierpnia 1972 roku.

Dr Andrzej Gerszberg (1933–2015), ówczesny kurator olsztyński, pismem z 14 października 1972 powołał Liliannę Grodź na stanowisko profesora szkoły średniej od 1 maja 1972 (nr powołania 44).

**Ocena pracy prof. Lilianny Lomperty
zawarta w „Karcie oceny pracy zawodowej nauczyciela”
i podpisana przez Bogdana Merynga, kuratora olsztyńskiego,
25 kwietnia 1987**

Jest doświadczonym wychowawcą młodzieży. Wpaja młodzieży dyscyplinę i poszanowanie własności społecznej. Współpracę z rodzicami i radą klasową rodziców prowadzi systematycznie i poprawnie. Dokumentację pedagogiczną prowadzi na bieżąco i bez zastrzeżeń. Wysoko ocenia się umiejętności dydaktyczne. Na lekcjach historii i pnosu⁵ eksponuje ideowo-wychowawcze wartości programu. Wniosła znaczny wkład w zorganizowanie Izby Tradycji⁶. Dużym Jej osiągnięciem dydaktycznym jest fakt zakwalifikowania się uczennicy do eliminacji centralnych Olimpiady Historycznej w br. Wzorowo organizuje wszystkie prace społeczne na rzecz klasy, szkoły i środowiska. Oceniam pracę Obywatelki jako szczególnie wyróżniającą.

⁵ PNOS – propedeutyka nauki o społeczeństwie. Ucząc się w szczycieńskim LO w latach 1974–1978, miałem tę przyjemność, że nauczycielką danego przedmiotu była właśnie Pani prof. Lilianna Lomperta.

⁶ Tę izbę jako „Miejsce Pamięci Narodowej” otwarto uroczystie w gabinecie historycznym szczycieńskiego LO 9 XI 1974.

30 maja 1990 roku Profesor Lilianna Lomperta zwróciła się do dyrektora Piotra Karczewskiego z prośbą o rozwiązanie z nią z dniem 31 sierpnia 1990 stosunku służbowego i przeniesienie od 1 września 1990 na emeryturę.

Przebieg zatrudnienia:

- 1) 16 VIII 1958 – 31 VIII 1959 – Szkoła Podstawowa nr 3 w Szczytnie.
- 2) 1 IX 1964 – 31 VIII 1975 – Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących w Szczytnie.
- 3) 1 IX 1975 – 31 VIII 1990 – Liceum Ogólnokształcące w Szczytnie.
- 4) 31 VIII 1990 – przejście na emeryturę.

Lilianna Lomperta należała od 1966 roku do PZPR. Pełniła funkcję zastępcy sekretarza POP. Wyszła za mąż w środę 20 czerwca 1973 roku za Zdzisława Stanisława Lompertę, absolwenta LO dla Pracujących (rocznik 1967). Miała dwóch synów: Jerzego i Krzysztofa. Jerzy Lomperta (1975–) jest absolwentem szczycieńskiego LO (rocznik 1994).

Pani Profesor Lomperta była wielokrotnie nagradzana i wyróżniana:

- 1) Medal za Zasługi dla Oświaty Województwa Olsztyńskiego (14 X 1986),
- 2) Nagroda Inspektora Oświaty i Wychowania,
- 3) Nagroda II stopnia Ministra Oświaty i Wychowania (1977),
- 4) Złota Odznaka „Zasłużonym dla Warmii i Mazur”,
- 5) Złoty Krzyż Zasługi (1979).

Lilianna Lomperta mieszkała w Szczytnie pod kilkoma adresami. Na podstawie archiwaliów dało się ustalić następujące miejsca zamieszkania przy ulicach: Polskiej 37, Ogrodowej 1, ul. Fryderyka Leyka 43. Profesor LO zmarła w szpitalu w Olsztynie w poniedziałek 11 marca 1996 roku w wieku zaledwie 58 lat. Została pochowana w Szczytnie na lokalnym cmentarzu komunalnym (kwatera B XIII, rząd VI, numer grobu 7) i spoczywa w mogile razem z ojcem, Michałem Grodziem z Wilna.

Nota o Pani profesor Liliannie Lompercie jest zamieszczona w *Księdze honorowej LO*.

ANEKS FOTOGRAFICZNY⁷

PORTRETY

Ryc. 1. Zestaw portretów Lilianny Grodz i Lilianny Lomperty (lata 1958–1975).

⁷ Ryciny bez wskazanego źródła pochodzą z archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie.

MIEJSCE URODZENIA

Ryc. 2. Majątek Łożniki – miejsce urodzenia Cecylii Lilianny Grodz na terytorium II RP.

Źródło: <https://www.kami.net.pl/kresy/> (20 X 2024)

Życiorys

Urodziłam się 12 lipca 1938r. w Łosikach, gm. Mielnik,
 pow. Lileńsko - Trocki.

Uczyłam się w tej miejscowości z rodzicami Mikołajem Grodzkim
 do roku 1946-go.

Następnie przejechałam z rodzicami i starszą siostrą
 na Ziemię Wołyńską jako repatriantka w styczniu
 1946 roku.

Przez oddziały szkoły podstawowej ukończyłam w Peczorkach
 pow. Hogoński, woj. Olsztyn. Z kolei skończyłam
 szkołę 4-klasową w Girycku. Następnie rok skończyłam
 w Girycku do Liceum Pedagogicznego.

Do I-szej kl. Liceum Pedagogicznego w Girycku,
 do kl II - giej przystąpiłam do Liceum Pedagogicznego
 w Stryku, gdzie ukończyłam egzamin w 1958r.

Ten mój jest rolnikiem, matką zaś byłam malarzem,
 która obecnie ma swoją starą.

Stryko 5/VI 58r. Grodz Lilianna

Ryc. 3. Życiorys Lilianny Grodz sporządzony odręcznie 5 VI 1958.

PRYWATNIE

**Ryc. 4. Na imieninach u Profesor Janiny Gałosz.
Od lewej Panie profesor: Zofia Bogucka, Lilianna Lomperta, Janina Gałosz (1973).**

Źródło: Archiwum prywatne Janiny Gałosz

Z ŻYCIA SZKOŁY

Ryc. 5. Widok na budynek szkoły, w której w latach 1945–1970 funkcjonowały m.in. Szkoła Podstawowa nr 1 oraz Liceum Ogólnokształcące i Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących. Tutaj w latach 1964–1970 uczyła historii Lilianna Grodz. Szczytno, ul. Jana Kasprowicza 1.

Ryc. 6. Kartka z kroniki Liceum Ogólnokształcącego dla Pracujących w Szczecinie w 1970 roku.

Od góry po skosie w dół:

I. Albin Budzyński, Janina Gałosz, Maria Stępkowska, Lilianna Grodz.

II: Piotr Wiśniewski, Mikołaj Kozaczuk, Czesław Grad, Maria Stypik.

III. Stanisław Kazaryn.

**Ryc. 7. Współczesny widok na budynek Liceum Ogólnokształcącego,
w którym Lilianna Lomperta pracowała w latach 1970–1990.**

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

**Ryc. 8. Współczesny widok na wejście do budynku Liceum Ogólnokształcącego,
w którym Lilianna Lomperta pracowała w latach 1970–1990.**

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

Ryc. 9. Grono pedagogiczne wraz z uczniami LO dla Pracujących w r. szk. 1972/1973.
W pierwszym rzędzie siedzą od lewej profesorowie: Stanisław Kazaryn, Janina Gałosz,
Piotr Wiśniewski, Maria Stępkowska, Albin Budzyński, Maria Stypik, Lilianna Grodź,
Helena Małek, Jerzy Małek, Mikołaj Kozaczuk.

Ryc. 10 i 11. Lekcja historii z prof. Lilianną Grodź
w Liceum Ogólnokształcącym dla Pracujących w Szczycinie (1973).

Ryc. 12. Studniówka 9 II 1974 roku. Od lewej: prof. Lilianna Lomperta, Zdzisław Lomperta, prof. Helena Małek, prof. Jerzy Małek, prof. Bronisława Kozaczuk, prof. Mikołaj Kozaczuk.

Ryc. 13. Mikołaj Kozaczuk jako zastępca inspektora oświaty odsłania Miejsce Pamięci Narodowej 9 XI 1974 w sali historii LO. Inicjatorką powstania tego miejsca była prof. Lilianna Lomperta.

Ryc. 14. Rada Pedagogiczna LO i pracownicy administracji w r. szk. 1987/1988.

W pierwszym rzędzie od lewej: Helena Szaniawska, Grażyna Rodak, Piotr Karczewski, Elżbieta Marczak, Grażyna Krychta, Irena Kask, Krystyna Gełdon.

W drugim rzędzie od lewej: Małgorzata Kordowska, Barbara Sobolewska-Węgrzyn, Bronisława Kozaczuk, Lilianna Lomperta, Elżbieta Matwiejczuk, Jolanta Zieniuk-Piwowarska, Wanda Poniatowska.

W trzecim rzędzie od lewej: Marek Wróblewski, Bogusława Łopatka, Anna Pawelczyk, Wilhelm Szwerecki, Józef Goryszewski, Czesław Grad, Tadeusz Wasilewski, Eugeniusz Ozga, Jerzy Sarbiewski.

Ryc. 15. Początek r. szk. 1987/1988. Siedzą od lewej profesorki: Lilianna Lomperta, Bronisława Kozaczuk, Wanda Poniatowska, Zofia Bogucka, Barbara Iwańska.

**Ryc. 16. Zakończenie r. szk. 1987/1988. Do zebranych przemawia Czesław Budzowski,
zastępca przewodniczącego Rady Rodziców.
Siedzą w pierwszym rzędzie od lewej profesorowie: Wilhelm Szwarecki,
Józef Goryszewski, Władysław Sondej, Irena Kask.
W drugim rzędzie od lewej: Anna Pawelczyk, Bronisława Kozaczuk, Lilianna Lomperta.**

MIEJSCE SPOCZYNKU

Ryc. 17. Tablica inskrypcyjna na mogile Lilianny Lomperty i Michała Grodzia na cmentarzu komunalnym w Szczycie (2024).

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

Ryc. 18. Tablica inskrypcyjna na mogile Lilianny Lomperty i Michała Grodzia.

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

Ryc. 17. Inskrypcja na mogile Lilianny Lomperty i Michała Grodzia.
Litera „Z” pod tekstem sugeruje, że jego autorem może być Zdzisław Lomperta.

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

Ryc. 18. Portret Lilianny Lomperty umieszczony na tablicy inskrypcyjnej.

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

*Archiwalny materiał kadrowy LO zeskanowała Irena Dobryłko
Biogram napisał i całość opracował dr hab. Grzegorz Ojcewicz*